

28. FEBR.

2. MARS

OVERSATTE DAGER

TRE HELE DAGER I TRE HELE ETASJER
OM OVERSETTELSE
I ALLE TENKELIGE FORMER

ÅPENT FOR ALLE • GRATIS • LITTERATURHUSET I OSLO

OVERSETTELSEN – ALLTID OG OVERALT

28. februar til 2. mars 2013 arrangeres Oversatte dager på Litteraturhuset i Oslo. Arrangementet inneholder over seksti programposter fordelt på tre dager og fem rom. Målet er å vise hvor mye av vårt moderne liv som på en eller annen måte preges av oversettelse. Vi leser oversatte innholdsfortegnelser på etiketter, hører dubbede stemmer i tv-reklamer, leser oversatte nyhetssaker i aviser, navigerer etter oversatte kommandoer i dataprogrammer, underholdes av tekstede tv-serier og oversatt skjønnlitteratur, lager og spiser mat med fremmede ingredienser som har nye navn på norsk, og bruker direkteoversatte ord og vendinger i vår egen tale. I næringslivet, i kulturen og i offentlige organer drives kontinuerlig oversettelse i ymse former, som tolking, maskinoversettelse, oversettelse av saksdokumenter og kreativ gjendiktning av utenlandsk ordkunst. Så allestedsnærværende er oversettelsen at vi får inntrykk av at den

skjer av seg selv. Det gjør den ikke, og vi ønsker å få fram noe av det som foregår når en tekst skal bringes fra ett språk til et annet – hva som forsvinner og hva som tilføres, hva som kan overføres direkte og hva som må improviseres, hva som kan brukes og hva som må lages, hva som må tvinges på plass og hva som glir inn av seg selv. Til Oversatte dager kommer skjønnlitterære oversettere og sakprosaoversettere, tekstere, tolker og translatører, vi får treffe utenlandske forfattere som er blitt eller kanskje skal bli oversatt, en norsk forfatter som møter noen av sine utenlandske oversettere, vi får høre om turbooversettelse, maskinoversettelse, filosofioversettelse, koranoversettelse og operaoversettelse, og vi får oppleve oversettelse til tegnspråk, til tegninger, slamoversettelse, oversatt musikk og mye, mye mer. Vel møtt til tre dagers problematisering, debattering og feiring av oversettelsen!

DU FINNER MER INFORMASJON PÅ oversattedager.no

PROGRAMKOMITÉ: Inger Sverreson Holmes (NFF) • Stein Gabrielsen (NFF) • Hege Mehren (NFF) • Cecilie Winger (NO) • Thomas Lundbo (NO) • Carina Westberg (NO)
FRA ADMINISTRASJONEN: Iris Furu (NFF) • Vigdis Lian (NO) GRAFISK DESIGN: Aviro Design, Anne Vines

TORSDAG 28. FEBR.

10.00–10.20 WERGELAND

ÅPNING

PROLOG

- Tom Lotherington, forfatter og oversetter, vinner av Bastianprisen i 2009

10.30–13.30 WERGELAND

«TRANSLATE ME!»

Møt forfatterne av framtidens oversatte titler! Til Translate me! samler vi en rekke foreløpig uoversatte forfattere fra flere europeiske land, som her får anledning til å vise seg fram for potensielle utgivere og lesere. Forfatterne presenteres av oversettere som har arbeidet med en utvalgt tekst, og som diskuterer verket og spesielle oversetterutfordringer med forfatteren.

Forfattere:

- Karl Lubomirski (Østerrike)
- Armel Job (Belgia)
- Brice Matthieussent (Frankrike)
- Thomas Lang (Tyskland)
- Géza Szávai (Ungarn)
- Dairena Né Chinnéide (Irland)

Oversettere:

- Elisabeth Beanca Halvorsen
- Thomas Lundbo
- Marianne Fischer
- Kari Kemény
- Jan Erik Rekdal

Arr.: EUNIC Norway

TORSDAG 28. FEBR. TORSDAG 28. FEBR.

10.30–11.15 KVERNELAND

MED ØYE FOR TEKSTEN

Det er ikke sikkert du merker det, men når du ser på tv, leser du hundrevis av tekstblokker! Hvordan forholder femteklassinger seg til denne teksten, og hva skjer når dubbing nå blir mer og mer vanlig, også for større barn? Janne Skovgaard Bjotveit forteller om en øyebevegelsesstudie av femteklassinger som ser på teksten tv.

- Janne Skovgaard Bjotveit, tekster med master i lesevitenenskap

Arr.: NAViO

10.30–11.15 NEDJMA

PÅ NETT MED NORDSAMISK

Én ting er å bestemme at regjeringens nettsted skal foreligge på fire språk – en annen ting er å gjennomføre det. Før man kan publisere terminologi på nordsamisk, må man jo lage den! Trond Trosterud forteller hvorfor det er vanskelig å praktisere en konsistent terminologi for nordsamisk og hvordan språkteknologi kan være til hjelp i arbeidet.

- Trond Trosterud, professor i språkvitenenskap ved UiT
- Berit Merete Nystad Eskonsipo, lingvist på Senter for samisk språkteknologi (Giellatekno)

Arr.: Språkbanken

11.30–12.15 KVERNELAND

INNESTENGTE UGLER OG KATTER I MOSE

Man kan ikke si ugler i mosen på spansk, der er det innestengte katter som varsler om noe muffens. Men slike faste uttrykk varierer fra språk til språk og kan ofte by på utfordringer for oversettere. Anette Myre Jørgensen ser på oversettelser av faste uttrykk fra spansk til norsk og omvendt: Hvordan lager man en treffende oversettelse av uttrykk som ikke finnes i ordboken?

- Anette Myre Jørgensen, førsteamanuensis ved Institutt for fremmedspråk ved UiB, leder av COLA-prosjektet og ordbokforfatter
- Bente Teigen Gundersen, universitetslektor ved Universidad Complutense, Madrid og oversetter

Arr.: Oversatte dager

11.30–12.15 NEDJMA

TIL NYTTE OG GLEDE

Språkteknologi kan spare oversetteren for mye tid og gjøre arbeidsdagen langt mer interessant! Lars Nygaard diskuterer og demonstrerer den siste utviklingen innen parallell-korpus, grammatikkontroll, automatisk oversettelse og Ordnett.

- Lars Nygaard, daglig leder av Kaldera språkteknologi, cand. philol. i nordisk språkvitenenskap fra UiO

Arr.: Språkbanken

TORSDAG 28. FEBR. TORSDAG 28. FEBR.

12.00–14.00 AMALIE SKRAM

HVA KAN MAN SI?

Kritikk av oversettelse kan sies å være «den enda mer umulige kunsten» enn oversettelse – kjent som «det umuliges kunst». Hva slags verktøy kan kritikeren benytte for å finne ut hva en oversettelse har gjort med verket? Og hvorfor blir det ofte så vondt når kritikeren er kritisk?

Paneldebatt mellom

- Tom Egil Hverven, hovedanmelder i Klassekampens bokmagasin, tidligere tilknyttet Boktilsynet i NRK
- Christian Refsum, førsteamanuensis ved UiO, medvirkende i forskningsprosjektet *Voice in Translation*, skjønnlitterær forfatter
- Janneken Øverland, forlegger hos Gyldendal med ansvar for oversatt skjønnlitteratur, tidligere redaktør av Vinduet
- Kyrre Haugen Bakke, skuespiller, instruktør og oversetter
- Jon Rognlien, litteraturkritiker, oversetter og forfatter

Ordstyrer: Margunn Vikingstad – litteraturviter, oversetter og kritiker i Dag og tid

Arr.: Oversatte dager

12.30–13.15 KVERNELAND

NY RETTSKRIVING – NY HVERDAG

I 2009 trådte en ny rettskrivingsavtale i kraft i alle portugisisktalende land. Avtalen har skapt mye diskusjon, og det er mange som fremdeles ikke kan reglene. Hva er praksis og holdninger til den nye rettskrivingen i ulike land, og hva er egentlig nytt? NB: Foredraget til Maria José Maciel vil i hovedsak foregå på portugisisk.

- Maria José Maciel, faglærer i portugisisk, statsautorisert tolk og translatør fra norsk til portugisisk

Arr.: Elo Cultural

12.45–13.30 NEDJMA

TERMBASEN SNORRE

Hvis du skal oversette fagtekster, er kanskje termbasen SNORRE stedet å begynne. Standard Norge har samlet og registrert mer enn 200 000 termer fra et bredt utvalgt fagområder og hjelper deg med å finne riktig ord på alt fra sportsutstyr til skipsbygging. Kjersti Drøsdal Vikøren presenterer og demonstrerer.

- Kjersti Drøsdal Vikøren, prosjektleder hos Standard Norge

Arr.: Standard Norge/Språkrådet

13.30–14.15 KVERNELAND

EKSPERTTOLKER – HVA GJØR DEM GODE?

Hvordan blir tolker gode? Elisabeth Tiselius har studert hvordan simultantolker utvikler seg faglig og forteller om de felles strategiene eksperttolkene benytter seg av.

- Elisabet Tiselius, stipendiat ved Institutt for fremmedspråk ved UiB

Arr.: Universitetet i Bergen

TORSDAG 28. FEBR. TORSDAG 28. FEBR.

13.45–14.30 NEDJMA

TOM FOR ORD I TANKEN? FYLL DEN OPP HOS SPRÅKBANKEN

Språkbanken ved Nasjonalbiblioteket tilbyr fritt tilgjengelige språkressurser på nett, blant annet taledatabaser, ordlister, skriftspråkskorpus og ordnett. Verktøyene brukes foreløpig mest til språkforskning og språkteknologisk utvikling, men kan de også være nyttige redskaper for oversettere? Lars Johnsen og Silje Mosgren kommer til Oversatte Dager for å diskutere hvordan Språkbanken kan hjelpe oversettere i hverdagen!

- Lars Johnsen, rådgiver hos Språkbanken
- Silje Mosgren, rådgiver hos Språkbanken

Arr.: Språkbanken

14.15–16.15 AMALIE SKRAM

OVERSATT OG OVERSETT? EU-JUSS PÅ NORSK

I Norge må du hver eneste dag pent følge rettsregler fra EU/EØS. Men hvordan kan man oversette lovtekster og forskrifter til norsk? Hva gjør oversettelsen med de juridiske dilemmaene i teksten, og hvordan kan hensynet til leseren ivaretas? Professor Finn Arnesen ved Senter for europarett innleder. Semiotiker og oversetterteoretiker Siri Nergaard kommenterer. Seminaret inngår i serien «Lovlig uklart?», som tar for seg forholdet mellom lovspråk og arbeidet med klart språk i staten. Seminarserien er et samarbeidsprosjekt mellom Humanistisk fakultet, Juridisk fakultet og Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening (NFF) og mottar støtte fra Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi).

- Finn Arnesen, jurist og professor ved Senter for europarett, UiO
- Siri Nergaard, underviser i oversettelsesteori ved Universitetet i Bologna, redaktør for tidsskriftet *Translation*
- Johan L. Tønnesson, professor i sakprosaforskning ved Institutt for lingvistiske og nordiske studier, UiO

Arr.: Prosjektgruppe for seminarserie om juss og klarspråk

14.30–15.15 KVERNELAND

KOMMASMYGER'N OG BARSKOGNONNA

Visste du at pjukskemålere, barskognonner og kommasmygere lister seg rundt om i landet? Eller at den store hengepiggen er norsk, i likhet med den lumsk rødneende parasollsoppen? Vil vi formidle kunnskap om planter, sopp og dyr som finnes i Norge, er det viktig at de også har norske navn. Gro Gulden forteller om navnekomiteen for sopps formidable arbeid med å samle inn og gi navn til norske sopper, og Toril L. Moen informerer om Artsnavnebasen, der alle navnene samles.

- Toril L. Moen, rådgiver i Artsdatabanken
- Gro Gulden, medlem i Artsdatabankens navnekomité for sopp

Arr.: Artsdatabanken

15.00–16.30 NEDJMA

BIBELN 3.0 – BAK BIBEL 2011

I 2011 utga Bibelselskapet for tredje gang siden 1904 en norsk oversettelse av Det gamle og Det nye testamentet. Nå lanseres boka Bibelen 3.0, som gir en omvisning i det språklige verkstedet hvor oversettelsesarbeidet foregikk. Gjennom eksempler fra forskjellige deler av Bibelen gir boka en innføring i hvilke utfordringer og problemer bibeloversettere støter på, og hvilke løsninger og valg som ligger bak teksten slik den nå foreligger på nynorsk og bokmål. Møt Alf Kjetil Walgermo i samtale med forfatteren, Anders Aschim, forfatter og lyriker Håvard Rem og oversetter Christine Amadou. Kunstneriske innslag kan også forekomme!

- Anders Aschim, teolog og bibeloversetter
- Alf Kjetil Walgermo, forfatter, journalist og litteraturkritiker
- Christine Amadou, oversetter
- Håvard Rem, forfatter og lyriker

Arr.: Verbum

TORSDAG 28. FEBR. TORSDAG 28. FEBR.

16.00–17.00 KVERNELAND

LITTERATUR – HVA ER DET?

Hva er det vi mener når vi sier *litteratur*? Hvordan gestaltet den, og hvilke undergrupper kan vi dele den inn i? Jan Hoel gir smakebiter fra de ulike arbeidsfeltene til Språkrådet, og ser på fagterminologien og fagspråket i særdeleshet: Er det tette skott mellom fagspråklige tekster og andre tekster?

- Jan Hoel, seniorrådgiver i Språkrådet, formann i Nordisk forening for leksikografi (NFL), norsk medlem i styret for det nordiske terminologisamarbeidet Nordterm og president for Den europeiske terminologiforening (EAFI)

Arr.: Språkrådet

16.30–17.30 AMALIE SKRAM

TURBOOVERSETTERNE

Oversetterne fikk ikke begynne på jobben før J.K. Rowlings *Den tomme stolen* ble sluppet for salg på engelsk. I Sverige satt seks oversettere i én uke, mens det i Norge satt én oversetter i fire uker. Puh! Møt Helena Hansson og John Erik Bøe Lindgren i samtale med Cecilie Winger.

- Helena Hansson, svensk oversetter og leder for Sveriges litterära översättare
- John Erik Bøe Lindgren, oversetter og nettredaktør i Språkrådet

Ordstyrer: Cecilie Winger, oversetter, forfatter og leder for Norsk Oversetterforening

Arr.: Oversatte dager

17.00–18.00 NEDJMA

TALEGJENKJENNING – NYE MULIGHETER?

Kan talegjennkjennning være til hjelp for oversettere? Selskapet Lingit har samlet inn talerressurser i Taledatabaseprosjektet, som skal inngå i Språkbankens videreutvikling av norsk talegjennkjennning. Jørn Almborg er fonetiker og prosjektleder hos Lingit og viser eksempler på hvilke muligheter og utfordringer talegjennkjennning kan ha, når det brukes som oversetterverktøy.

- Jørn Almborg, fonetiker og prosjektleder hos Lingit

Arr.: Språkbanken

17.00–19.00 KJELLEREN

SNØGGTREFF

Klar for en date? Oversatte dager tar sitt oppdrag som møteplass på alvor, og legger til rette for raske møter mellom oversettere og forlag. Kanskje du treffer noen du liker? Speed-datingen går i to puljer: én for sakprosa og én for skjønnlitteratur. NB: Dette arrangementet har forhåndspåmelding innen 14. februar. Se oversattedager.no for mer info.

Snøggtreffleder: Lene Stokseth, oversetter, medlem i NFFs oversetterutvalg og styremedlem i NFF

Arr.: Oversatte dager

17.15–17.45 KVERNELAND

PÅ SYDPOLSFERD TIL KALEVALA

På innsamlingsreisene sine gikk Elias Lönnrot en strekning tilsvarende Finland–Sydpolen. Resultatet ble storverket *Kalevala*, men Lönnrot skapte også mange ord i det finske språket – blant annet *nasjonal* og *litteratur*! Ellen Holm Stenersen forteller om det finske nasjonaleposets tilblivelse og om eposets egen ferd rundt i verden.

- Ellen Holm Stenersen, oversetter

Arr.: Oversatte dager

TORS DAG 28. FEBR.

18.00–19.00 AMALIE SKRAM

OVERSETTERENS HEVN

Den franske oversetteren og forfatteren Brice Matthieussent ga i 2009 ut romanen *Vengeance du traducteur* (Oversetterens hevn), der en oversetter fører inn stadig flere fotnoter i teksten, og etter hvert tar kontroll over hele verket. Vi møter Matthieussent til en samtale om oversettelsens grenser og om oversetterens rolle og plass i det litterære hierarkiet.

- Brice Matthieussent, oversetter av rundt 200 romaner fra engelsk til fransk og forfatter
- Thomas Lundbo, franskoversetter og forfatter

Arr.: Institut français de Norvège

19.30–21.30 KJELLEREN

PROSALONG – KLASSISK OVERSATT

En NFF-Prosalong om oversettelse av klassikere! Hvorfor må klassikere oversettes igjen og igjen? Hva har oversettelses- og forleggervalg å si for forståelsen av en klassiker, og hva skjer når dannesidealet ikke lenger fordrer at vi leser gresk, latin, fransk og tysk, men forholder oss mer og mer til engelske oversettelser?

Paneldebatt/-samtale mellom

- Bernt Hagtvet, medredaktør av boken *Dannelse*, professor i statsvitenskap ved UiO
- Bente Christensen, oversetter, instituttleder ved Institutt for lingvistiske og nordiske studier, UiO
- Margunn Vikingstad, oversetter og kritiker

Ordstyrer: Lars Holm-Hansen, filosof, oversetter og leder av NFFs oversetterutvalg

Arr.: NFF

FREDAG 1. MARS

11.00–11.45 KVERNELAND

FREKK OG FRENETISK – OM SNARVEIER OG GOOGLING

Sier man Mexico City, Ciudad de Mexico eller Mexico by?

Heter det Genève eller Geneve?

Hva betyr egentlig roundtrip, international law og convoy?

Journalister står overfor mange valg når utenlandsk byråstoff skal rewrites – gjengis – på godt norsk. De står friere enn oversettere, men har mange av de samme utfordringene! Frekke snarveier, nyord og frenetisk googling blir redningen når det står om minutter. Anna Nesje gir et glimt inn i hverdagen på desken og i utgivelsen av *NTB-språket*, som har samlet årtier med språkerfaring mellom to permer.

- Anna Nesje, journalist i NTB, medforfatter av *NTB-språket*, utdannet fagoversetter med fartstid fra NRK og forlagsbransjen

Arr.: Oversatte dager

11.00–11.45 NEDJMA

IKKE FYSISK TIL STEDE

Bildetolktjenesten har levert fjerntolkning til døve studenter i høyere utdanning og tolket uten å være fysisk til stede i rommet. Hvordan er fjerntolkning annerledes enn tolking på stedet, og hva skal til for å lykkes? Jessica Hansen forteller om hva som skjer når tolken flyttes ut av klasserommet og inn i et tolkestudio.

- Jessica Hansen, tegnspråk- og skriveolkt, jobber til daglig med drift av den norske bildetolktjenesten til NAV

Arr.: Oversatte dager

FREDAG 1. MARS

12.00–12.45 WERGELAND

DUBBING – HVOR VANSKELIG KAN DET VÆRE?

Har du lurt på hvordan man egentlig får lyden til å passe med bildet? Synes du det er mye dårlig dubbing der ute? Nå kan du få prøve deg selv! Stemmeskuespiller og instruktør Scott Maurstad loser deg gjennom prosessen sammen med lydtekniker, oversetter og instruktør Else Gunhild Ljøstad. Bedøm selv, kanskje det dukker opp noen nye problemstillinger mens du jobber?

- Scott Maurstad, stemmeskuespiller og instruktør
- Else Gunhild Ljøstad, lydtekniker, oversetter og instruktør

Arr.: Oversatte dager

12.00–12.30 KVERNELAND

Å TEKSTE «FILMENS HISTORIE»

Fjernsynstekster Bjørn Fredrik Meyer forteller om gledene og utfordringene ved å oversette en femten timer lang maratondokumentar, gjengi en nordisk fortellerstemme skriftlig på norsk, jakte på hundre år gamle filmtitler og å tekste kantonesiske når man ikke kan tonesisk.

- Bjørn Fredrik Meyer, oversetter og tekster

Arr.: NRK

FREDAG 1. MARS

12.00–13.00 NEDJMA

STEMME I NORDISKE OVERSETTELSER

Hvordan foregår skjønnlitterær oversettelse i de nordiske landene, og hvordan påvirker forfattere, oversettere, forleggere og språkgranskere den endelige utformingen av oversettelsen? Cecilia Alvstad presenterer det nordiske forskningsprosjektet *Voice in Translation: Rewriting Literary Texts in a Scandinavian Context*.

- Cecilia Alvstad, førsteamanuensis i spansk ved Institutt for litteratur, områdestudier og europeiske språk, UiO

Arr.: Universitetet i Oslo

12.45–14.45 AMALIE SKRAM

Å OVERSETTE DEN ANDRE – Å OVERSETTE SEG SELV

Oversettelse angår alle! I vår interkulturelle samtid er vi alle oversettere av andre og av oss selv, understreker Siri Nergaard. Hva vil det si å oversette i forhold til forming av vår kulturelle og individuelle identitet? Hvilken rolle og hvilket ansvar har oversetterne i samfunnet?

Paneldebatt

- Siri Nergaard, underviser i oversettelsesteori ved Universitetet i Bologna, redaktør for tidsskriftet *Translation*
- Christian Refsum, førsteamanuensis ved UiO, medvirkende i forskningsprosjektet *Voice in Translation*, skjønnlitterær forfatter
- Helge Jordheim, prosjektleder ved ILOS, UiO, oversetter og forfatter

Ordstyrer: Lars Holm-Hansen

Arr.: Oversatte dager

FREDAG 1. MARS

13.00–15.45 WERGELAND

TØY! Å SETTE SPRÅK TIL ANDRES OG EGNE TEKSTER

Det som gjør originalen god, er det samme som truer med å gjøre oversettelsen platt. Hva gjør oversetteren da? Hvordan ivaretar man originalens stilistiske egenart på et nytt språk, og hvordan skaper man et språk som ennå ikke finnes? Ika Kaminka og Magne Tørring inviterer til et grenseoverskridende seminar for oversettere som skal skrive en utenlandsk tekst på norsk, forfattere som skal oversette en idé til tekst – eller deg som bare er nysgjerrig på hva som gjør litteraturen litterær og det norske norsk.

Foredrag med oppsummerende panelsamtale

- Tom Egil Hverven, forfatter, kritiker og kommentator i NRK, diverse litterære tidsskrifter og dagspressen, hovedanmelder i Klassekampen
- Gunnar Wærness, poet, oversetter og redaktør
- Øyvind Rimbereid, poet
- Thomas Lundbo, forfatter og oversetter, nestleder i NO

Arrangører:

- Magne Tørring, oversetter, styremedlem i NO
- Ika Kaminka, kunsthistoriker og oversetter, tidligere leder av NO, vinner av Bastianprisen 2012

Arr.: Tøy!

13.00–13.45 KVERNELAND

INNI MITT HODE

Teknologi gjør det lettere for forskerne å få et bedre innblikk i hvordan oversettere arbeider. Ved å undersøke oversettelsesprosessen kan Sandra Halverson si noe om den språklige utrustningen til oversettere og om hvordan språklig kunnskap er organisert hos tospråklige. Hvordan jobber en profesjonell oversetter kontra en ikke-profesjonell?

- Sandra Halverson, professor i engelsk språk ved NHH

Arr.: Norges Handelshøyskole

FREDAG 1. MARS

13.15–13.45 NEDJMA

IN TRANSLATION

Kunstneren Saskia Holmkvist viser sine videoinstallasjoner *In Translation* i Kjelleren under Oversatte dager.

Saskia jobber med video, performance og steds spesifikke prosjekter – i en pågående kunstnerisk undersøkelse av profesjonalisering av språk. I denne prosessen utforsker hun også hva det innebærer å innta yrkesroller og hvordan strukturer innen språket påvirker politikken rundt disse posisjonene.

Anine Johannesen møter henne i en samtale om verkene, som tar for seg tolkens makt.

- Saskia Holmkvist, kunstner
- Anine Johannesen, tegnspråktolk og sekretær i Tolkeforbundet

Arr.: Tolkeforbundet/Oversatte dager

14.00–14.45 KVERNELAND

DET FLYKTIGES ESTETIKK

Ei tekstblokk består av ei eller to korte linjer og blir eksponert for sjåarane i berre tre til seks sekund. Korleis kan tekstaren leggje til rette for ei estetisk oppleving innanfor ei så lita ramme? Ole Jan Borgund gir oss eit innblikk i tv-teksting.

- Ole Jan Borgund, film og tv-tekstar gjennom 18 år og leder for NAViO

Arr.: NAViO

FREDAG 1. MARS

14.00–14.45 NEDJMA

LOST IN TRANSLATION!

Det er viktig og vanskelig å kartlegge språkstyrkene og -vanskene til personer som får afasi – en språkvanske som kan oppstå etter en skade i hjernen – særlig når personen har to språk. Testen man bruker, bør måle det samme på begge språk, men de fleste afasitestene er laget for enspråklige. Hva bør man ta hensyn til når man oversetter eller tilpasser en test til et annet språk, og hvilke konsekvenser kan det få hvis man oversetter afasitester direkte?

- Monica Knoph, logoped (MNLL) og til daglig doktorgradsstipendiat ved Institutt for lingvistiske og nordiske studier, UiO

Arr.: Oversatte dager

15.00–16.00 AMALIE SKRAM

EUROPANTO ELLER KAKOFONICO – HVILKE SPRÅK FØRES I EU?

Diego Marani møter Jon Rognlien i en samtale om de språklige tilstandene i Europa og hvordan arbeidet i EUs korridorer påvirkes av alle de lingvistiske sporene som preger kontinentet. Hvordan fungerer tolkesystemet? Hvilke språk snakkes tolker imellom ute på gangen? Hvilke vitser ler tolkene av?

Marani er «Policy Officer at the Directorate General for Interpretation in charge of International Cooperation and Multilingualism of the European Union». Han er dessuten romanforfatter og oppfinner av det fiktive språket europanto, et slags felles multiplum for dem som beveger seg i mange språk, men først og fremst en parodi på kunstige språk.

- Diego Marani, EU-tolk og forfatter
- Jon Rognlien, litteraturkritiker, forfatter og oversetter

Arr.: Det italienske kulturinstitutt/Pax/Oversatte dager

28.FEBR.

2.MARS

OVERSATTE DAGER

TIMEPLAN

TORSDAG 28. FEBRUAR

10

WERGELAND
10.00–10.20
Åpning
10.30–13.30
«Translate me!»

AMALIE SKRAM

KVERNELAND
10.30–11.15
Med øye for teksten

NEDJMA
10.30–11.15
På nett med nordsamisk

KJELLERN
Verkstedrom med kontinuerlige utstillinger

11

11.30–12.15
Innestengte ugler og katter i mose

11.30–12.15
Til nytte og glede

In translation av Saskia Holmkvist

12

12.00–14.00
Hva kan man si?

12.30–13.15
Ny rettskriving – ny hverdag

12.45–13.30
Termbasen Snorre

Prøv deg som tekster

13

13.30–14.15
Ekspertolker – hva gjør dem gode?

13.45–14.30
Tom for ord i tanken? Fyll den opp hos Språkbanken!

Demonstrasjon av ulike ressurser som er nyttige for oversettere i regi av Språkbanken

14

14.15–16.15
Oversatt og oversett? EU-juss på norsk

14.30–15.15
Kommasmyster'n og barskognonna

15

16.30–17.30
Turbooversetterne

16.00–17.00
Litteratur – hva er det?

15.00–16.30
Bibelen 3.0. – Bak Bibel 2011

16

17.15–17.45
På sydpolsferd til Kalevala

17.00–18.00
Talegjenkjenning – nye muligheter?

17.00–19.00
Snøggtreff

17

18.00–19.00
Oversetterens hevn

18

19

19.30–21.30
Prosalong – Klassisk oversatt

FREDAG 1. MARS

11

WERGELAND
12.00–12.45
Dubbing – hvor vanskelig kan det være?

AMALIE SKRAM
12.45–14.45
Å oversette den andre – å oversette seg selv

KVERNELAND
11.00–11.45
Frekk og frenetisk – om snarveier og googling

NEDJMA
11.00–11.45
Ikke fysisk til stede

KJELLERN
Verkstedrom med kontinuerlige utstillinger

12

12.00–13.00
Stemme i nordiske oversettelser

12.00–12.30
Å tekste «Filmens historie»

12.00–13.00
Stemme i nordiske oversettelser

12.00–13.00
Stemme i nordiske oversettelser

In translation av Saskia Holmkvist

13

13.00–13.45
Inni mitt hode

13.00–13.45
Inni mitt hode

13.15–13.45
In translation

13.15–13.45
In translation

Prøv deg som tekster

14

14.00–14.45
Det flyktiges estetikk

14.00–14.45
Det flyktiges estetikk

14.00–14.45
Lost in translation!

14.00–14.45
Lost in translation!

Demonstrasjon av ulike ressurser som er nyttige for oversettere i regi av Språkbanken

15

15.00–16.00
Europanto eller kakofonico ...

15.00–16.00
Europanto eller kakofonico ...

15.15–16.15
Oversettere i alle land, formuler dere!

15.15–16.15
Oversettere i alle land, formuler dere!

16

16.00–17.00
Bekjennelser, beretninger og dagbok fra et liv uten nok kjærlighet

16.00–17.00
Bekjennelser, beretninger og dagbok fra et liv uten nok kjærlighet

17

17.00–17.30
Smakskollisjoner fra fjern og nær

17.00–17.30
Smakskollisjoner fra fjern og nær

17.00–17.45
22. juli-rettsaken sett fra tolkekabinen

17.00–18.00
Globalt maskineri

18

17.30–18.30
Jeg har det på tunga!

17.30–18.30
Jeg har det på tunga!

18.00–18.45
Where to from here?

18.00–18.45
Where to from here?

19

18.30–20.00
Kvizz

18.30–20.00
Kvizz

19.00–20.00
Imperium: om nudisme, tyske vegetarianere og kokosnøtter

19.00–20.00
Imperium: om nudisme, tyske vegetarianere og kokosnøtter

20

20.00–23.00
Jorda rundt på 80 minutter + Club Kwassa Kwassa

20.00–23.00
Jorda rundt på 80 minutter + Club Kwassa Kwassa

LØRDAG 2. MARS

11

WERGELAND

AMALIE SKRAM

KVERNELAND

SJEHERASAD

KJELLERN

12

12.00–12.45
Et uventet samarbeid – Hobbiten som bok og film

12.00–14.00
Filosofi på norsk

11.00–13.00
En skjønnlitterær oversettelse blir til

12.00–12.45
Direktetolkning på NRK

13

13.00–14.45
European Literature Slam

Fra 13.00
Oversatte barn

13.00–14.00
Å oversette det guddommelige

14

14.15–15.00
En flaggermus på vift

14.30–15.30
Pippi og Emil i den arabiske verden

15

15.00–15.45
Babels tårn i Andeby

15.15–16.15
Språklige floker og finsk grammatikk

16

16.00–16.45
Tegneserien Rocky fra svensk til norsk

16.30–17.30
Oversettere i alle land, formuler dere!

16.00–17.00
Å oversette oversetteren

FREDAG 1. MARS

15.15–16.15 NEDJMA

OVERSETTERE I ALLE LAND, FORMULER DERE!

Møt oversettere fra fem ulike land som alle oversetter fra norsk. Hør deres overraskende betraktninger om hva det vil si å være oversetter, og hvor det kan bringe deg hen!

Er du kanskje lei for at morgenkåseriet ble nedlagt? Fortvil ikke, NORLA har tatt saken!

Før sommeren utlyste NORLA en kåserikonkurranse i anledning Oversatte dager, og responsen var overveldende. Vi får høre fem av de ti beste bidragene. De andre fem fremføres på lørdag.

Deltakere:

- Paula Stevens (Nederland): Å flytte fjell til flatland
- Guy Puzey (Storbritannia): Omsetjing frå norsk til engelsk – personlege refleksjonar av ein skotsk nynorsking om ordval og språkval
- Anne von Canal (Tyskland): Alt jeg ikke viste om sex og helst ikke vil spørre om
- Hwasue Warberg (Korea): Rosa på kinnet og rosa i hjertet
- Karolina Drozdowska (Polen): Mitt liv på en norsk bondegård på 1800-tallet – en kritisk studie

Arr.: NORLA

FESTFORESTILLING

WERGELAND

17

17.00–18.15
• Utdeling av språkgledeprisen
• Oversatt duett

18.30–20.00
Over landegrensene – Tom Egeland møter egne oversettere

20.30–21.20
• Mannen og meningen
• Oversettelse fra ord til tegning

21.30–ca. 23.00
Golem Space Klezmer

FREDAG 1. MARS

16.00–17.00 WERGELAND

BEKJENNELSER, BERETNINGER OG DAGBOK FRA ET LIV UTEN NOK KJÆRLIGHET

Forfatter og forlegger Karl Ove Knausgård er nå også oversetter! Maria Zennström debuterte i 2001 med romanen *Katarinas sovjetiska opplevelser*. Hennes andre bok, *Hur ser ett liv ut om man inte har tillräckligt med kärlek?* (2010), kommer ut på norsk på Pelikanen forlag i mai 2013. De to forfatterne og oversetterne samtaler med Cathrine Strøm om livet, litteraturen og møtepunktene dem imellom.

- Maria Zennström, svensk forfatter, oversetter og kritiker
- Karl Ove Knausgård, forfatter, forlegger og oversetter
- Cathrine Strøm, litteraturviter, programansvarlig på Deichmanske bibliotek og journalist i Dag og tid og Klassekampens Bokmagasin

Arr.: Pelikanen/Oversatte dager

17.00–17.30 AMALIE SKRAM

SMAKSKOLLISJONER FRA FJERN OG NÆR

Bente-Lill og Terje Øygard har skrevet, oversatt og tilrettelagt flere hundre kokebøker gjennom mer enn 20 år. Det har resultert i flere spørsmål enn svar: Hva er en kopp? Hva kjennetegner etnisk mat? Kan kokker skrive kokebøker? Hvor lett er lettmelk? Og hvorfor blir det krig i verden? Disse og flere andre emner blir tatt opp på en måte som neppe gjør deg klokere, men kanskje litt mer matbevisst. Et foredrag om fusjon, kulturkrasj og andre møteulykker i matbransjen!

- Bente-Lill og Terje Øygard, kokebokoversettere

Arr.: Oversatte dager

FREDAG 1. MARS

17.00–17.45 KVERNELAND

22. JULI-RETTSSAKEN SETT FRA TOLKEKABINEN

Det var mange som fulgte 22. juli-rettssaken, og aktørens rolle ble grundig belyst. Men hvor mange vet noe om tolkene, og hvordan var det å tolke under norgeshistoriens største rettssak? Elif Caglayan deler erfaringer og betraktninger fra tolkekabinen.

- Elif Caglayan, statsautorisert tolk i tyrkisk og tolk i engelsk

Arr.: Oversatte dager

17.00–18.00 NEDJMA

GLOBALT MASKINERI

Hvordan vil maskinoversetting og globalisering påvirke oversetterbransjen? Lars Martin Fosse presenterer den nye oversetterforeningen NORFAG og inviterer til et friskt og konstruktivt ordskifte om kvalitet og nye utfordringer innen fagoversettelse.

Paneldebatt

- Sylfest Lomheim, professor ved Universitetet i Agder
- Torgeir Eye Færavaag, daglig leder ved Ganesa Tekst AS
- Karin Eriksen Andersgaard, rådgiver i oversettelsestjenesten i UD
- Camilla Larsen, fagoversetter og frilanser

Ordstyrer: Lars Martin Fosse, fagoversetter og frilanser

Arr.: NORFAG

FREDAG 1. MARS

17.15–18.15 WERGELAND

SPRÅKKAFÉ. NÅR ALLE VERDAS SPRÅK BLIR TIL NORSK

Kva særmerker språket i omsett litteratur, og kva vinn og tapar vi ved å setje om bøker? Får omsetjarane full kunstnarisk fridom, eller er det forlaga som avgjer språkvala? Korleis blir breidda i språket brukt, og kva avgjer valet mellom bokmål og nynorsk i omsett litteratur?

- Arnfinn Muruvik Vonen, direktør i Språkrådet
- Ragnfrid Trohaug, forlagsredaktør for barnebøker i Samlaget
- Bjørn Herrman, omsetjar, vinnar av Brageprisen 2009 for Herman Melvilles *Moby-Dick*
- Cecilia Alvstad, førsteamanuensis i spansk ved Institutt for litteratur, områdestudier og europeiske språk, UiO

Debattleiar: Helene Uri, styremedlem i språkrådet, forfattar og språkvtar

Arr.: Språkrådet

17.30–18.30 AMALIE SKRAM

JEG HAR DET PÅ TUNGA!

Tunga er organet for både smak og tale, et måltid kan være scene for et psykologisk drama, og matretter kan bli mer enn mat – som i Murakamis novelle *The Year of Spaghetti*, der spaghetti blir et metonym for ensomhet. Tre norske romanoversettere har de siste årene arbeidet med romaner der mat er sentralt – og noe mer enn mat: *Iboende brist* av Thomas Pynchon, *Gourmeten* av Muriel Barbery, og *Middagen* av Herman Koch. Hvilke utfordringer har de støtt på, hva skjer med måltidet når det overføres fra amerikansk, fransk eller nederlandsk tunge til norsk?

Panelsamtale

- Hedda Vormeland, litteraturviter, oversetter, språkvasker og konsulent
 - Preben Jordal, litteraturviter, kritiker og oversetter
 - Eve-Marie Lund, skjønn- og faglitterær oversetter og forfatter
- Samtaleleder: Kristin Gjerpe, idéhistoriker, Prosa-medarbeider, kritiker og oversetter

Arr.: Oversatte dager

FREDAG 1. MARS

18.00–18.45 KVERNELAND

WHERE TO FROM HERE?

A glimpse into the future of Translation, interpreting and the language industry: How do local, regional, national professional organisations and FIT fit into the future?

Henry Liu is Immediate Past President of NZSTI, an opinionated advocate of professional organisations and a strong believer in transnational and multidisciplinary cooperation. He now serves as Vice President of FIT with the Visibility and the External Relations portfolios. He also chairs the FIT Committee for the International Database of Complaints and Disciplinary Decisions.

- Henry Liu, Vice President of FIT (Fédération Internationale des Traducteurs)

Arr.: FIT

18.30–20.00 WERGELAND

KVIZZ

Bli med på Oversatte dagers uhøytidelige kultur- og underholdningskvizz! Påmelding er ikke nødvendig, men det kan være maks fem på hvert lag. Kveldens kvizzer er Cecilie Winger.

- Cecilie Winger, oversetter, forfatter og leder for Norsk Oversetterforening

Arr.: Oversatte dager

19.00–20.00 AMALIE SKRAM

IMPERIUM: OM NUDISME, TYSKE VEGETARIANERE OG KOKOSNØTTER

Christian Krachts siste roman *Imperium* skapte enorm debatt da den kom ut i 2012, og foreligger nå på norsk i Sverre Dahls oversettelse for Pelikanen forlag. Vi får møte Beanca Halvorsen i samtale med den sveitsiske forfatteren og journalisten, som har gitt ut 12 bøker siden debuten *Faseland* i 1995.

- Christian Kracht, sveitsisk forfatter og journalist
- Beanca Halvorsen, forfatter og oversetter

Arr.: Pelikanen/Oversatte dager

FREDAG 1. MARS

20.00–ca. 23.00 WERGELAND

JORDA RUNDT PÅ 80 MINUTTER + CLUB KWASSA KWASSA

Er det lenge siden du har spilt noe bra kuduro, eller lurer du på hvordan moombathon høres ut?

Jorda rundt på 80 minutter er et spennende musikkforedrag hvor du får høre lyden av kloden akkurat nå. Hør kwassa kwassa, dubstep, reggaetón, Baile Funk, bachata, electro-cumbia og mye mer! Guttorm Andreasen byr på en glimrende anledning til å høre og lære om vår nye musikkvirkelighet og de store globale musikktrendene. Deretter tar han navnet DJ 99 og spiller festmusikk til alle er slitne i dansefoten: Velkommen til CLUB KWASSA KWASSA!

- Guttorm Andreasen, musikkjournalist, musiker, DJ, blogger og kulturarrangør med lang fartstid fra NRK. De fleste kjenner ham fra musikkprogrammet *Wasabi* på NRK P2 og som DJ 99.

Arr.: Oversatte dager

LØRDAG 2. MARS

11.00–13.00 KVERNELAND

EN SKJØNNLITTERÆR OVERSETTELSE BLIR TIL

Hvordan arbeider en oversetter? Hvilke utfordringer byr det på å oversette fra persisk versus fra engelsk eller svensk? Velkommen inn i verkstedet for å se hva som skjer! Vi inviterer deg til å gå rundt og se på, kanskje komme med forslag, stille spørsmål og i det hele tatt snoke deg til kunnskap om hvordan oversetterne Nina Zandjani, Vibeke Saugestad og Gøril Eldøen jobber.

- Nina Zandjani, oversetter og tekster, underviser i persisk språk og kultur
- Vibeke Saugestad, oversetter og musiker
- Gøril Eldøen, oversetter

Arr.: NO

12.00–12.45 WERGELAND

ET UVENTET SAMARBEID – HOBBITEN SOM BOK OG FILM

Hvilke utfordringer ligger i å overføre en høyt elsket fortelling fra papir til lerret og fra ett språk til et annet?

Første del av filmutgaven av J.R.R. Tolkiens *Hobbiten* hadde premiere på norske kinoer i desember. Hvilke forskjeller er det mellom å oversette boka og å tekste filmen? Hvilke hensyn må teksteren ta, og hvordan skilte denne jobben seg fra andre teksteoppdrag?

Samtale mellom:

- Nils Ivar Agøy, historiker, teolog og forfatter, mottok Bastianprisen for sin oversettelse av boken *Silmarillion* av Tolkien i 1995, oversetter av bokversjonen av *Hobbiten*
- Christina Violeta Thrane Storsve, audiovisuell oversetter, statsautorisert tolk, tekster av filmversjonen av *Hobbiten*
- Morten Hansen, skjønn- og faglitterær oversetter, redaktør for Oversetterbloggen og fabelprosaentusiast

Arr.: Oversatte dager

LØRDAG 2. MARS

12.00–14.00 AMALIE SKRAM

FILOSOFI PÅ NORSK

Oversettelse av filosofiske tekster stiller helt spesielle krav til presisjon – og byr på særegne stilistiske utfordringer. Knut Johansen, Lars Holm-Hansen og Ragnar Næss forteller om sine erfaringer med å oversette henholdsvis Kierkegaard, Heidegger og Spinoza, før de deltar i en oppsummerende samtale med Hegel-oversetter Dag Johnsen

- Lars Holm-Hansen, oversetter og universitetslektor ved UiB, leder for Oversetterutvalget i NFF
- Knut Johansen, cand.philol., oversetter, vinner av den internasjonale faglitterære oversetterprisen *Aurora Borealis* i 2005
- Dag Johnsen, mag.art. i filosofi, har bl.a. arbeidet som filosofilærer og byråsjef
- Ragnar Næss, mag.art. i filosofi, førsteamanuensiskompetanse i samfunnsfag, støttefag: latin og russisk

Programleder: Thomas Lundbo

Arr.: Oversatte dager

12.00–12.45 KJELLEREN

DIREKTETOLKING PÅ NRK

Tegnspråktolkene hadde en viktig rolle i NRKs sendinger om tragedien 22. juli 2011. Hvilke utfordringer møtte de i oversettelsen av nyheter om og rettssaken etter 22. juli? To av NRKs tolker forteller om sine erfaringer.

- Kathrine G. Rehder, tegnspråktolk i NRK
- Mariann Eidberg, tegnspråktolk i NRK

Arr.: NRK

LØRDAG 2. MARS

13.00–14.45 WERGELAND

EUROPEAN LITERATURE SLAM

Vi arrangerer opplesningsslam og presenterer et bredt og variert utvalg av europeiske samtidsforfattere i norsk oversettelse. Hør profesjonelle skuespillere framføre et realt smörgåsbord av poesi og prosa fra Østerrike, Finland, Frankrike, Irland, Belgia, Ungarn og Romania:

Oppdag de europeiske forfatterne du ikke ante du elsket:

- Karl Lubomirski (AUT)
- Gregoire Polet (BEL)
- Stella Parland (FIN)
- Charles Pennequin (FRA)
- Thomas Lang (DEU)
- Máirtín Ó Cadhain (IRL)
- Gellu Naum (ROU)
- Géza Szávai (HUN)
- András Cserna-Szabó (HUN)

Konferansier: Marte Spurkland, journalist og forfatter

Arr.: EUNIC Norway

13.00–14.00 KJELLEREN

Å OVERSETTE DET GUDDOMMELIGE

Hva slags tekst er Koranen, og hvordan kan den oversettes? Oversettelse av Koranen reiser både språklige, kulturelle og sosiale problemstillinger. Hvordan har ulike oversettere løst disse problemene, og hva slags rolle spiller koranoversettelser? Nora Sunniva Eggen ser på oversetterstrategier i et knippe skandinaviske oversettelser av Koranen, og kaster et idéhistorisk blikk på de ulike sammenhengene koranoversettelser har inngått i og funksjonene de har fylt.

- Nora Sunniva Eggen, sakprosaforfatter, oversetter og filolog, med hovedfag i arabisk og doktorgrad i islamstudier, arbeider for tiden ved Institutt for kulturstudier og orientalske språk ved UiO

Arr.: Oversatte dager

LØRDAG 2. MARS

Fra 13.00 SJEHERASAD

OVERSATTE BARN

Noen ganger lager de så fine bøker i utlandet at vi må få noen som kan for eksempel japansk eller swahili til å skrive bøkene om igjen på norsk, så vi også kan lese dem. De må oversettes. Noen ganger lager vi så fine bøker i Norge at barn i Sverige, Serbia eller Sør-Korea får lyst til å lese dem. Da må de også oversettes. I dag blir det barnebøker på mange språk på Litteraturhuset. Se Litteraturhusets program for mer info.

Arr.: Litteraturhuset

14.15–15.00 AMALIE SKRAM

EN FLAGGERMUS PÅ VIFT

Verdens mest kjente og spilte operette, *Flaggermusen*, har flakset over dammen fra Wien anno 1874 og slått seg ned på Manhattan anno 2013. Hva ville Johann Strauss d.y., valsekongen, sagt? Og hva skjer med teksten på en slik heisatur? Møt oversetter Eve-Marie Lund og hør de kjente sangene!

- Eve-Marie Lund, oversetter

Sangere:

- Thor Inge Falch, tensorsolist ved Den Norske Opera & Ballett
- Birgitte Christensen, sopran, frilans

Akkompagnatør:

- Bjarne Sakshaug, akkompagnatør ved Den Norske Opera & Ballett

Arr.: Oversatte dager

14.30–15.30 KJELLEREN

PIPPI OG EMIL I DEN ARABISKE VERDEN

Pippi Langstrømpe og Emil i Lønneberget er oversatt til arabisk. Har barnebokfigurene endret stil i oversettelsene? Kristin Nevermo forteller om språklige og kulturelle overføringer i arabiskoversettelser av Astrid Lindgrens klassikere.

- Kristin Nevermo, har skrevet masteroppgave i arabisk om dette temaet

Arr.: Oversatte dager

LØRDAG 2. MARS

15.00–15.45 WERGELAND

BABELS TÅRN I ANDEBY

Hva har over 330 millioner solgte eksemplarer av Donald Duck & Co gjort med det norske språket? Og hvordan mestrer de norske Donald-forfatterne den babelske forvirringen i Disney-industrien, der man selv skriver på engelsk og noen andre oversetter det tilbake til norsk igjen, kanskje til og med etter at serien i mellomtiden har vært oversatt til et tredje språk? Øyvind Holen, forfatter av boka *Donald-landet: Hvordan en and i matrosdress formet det moderne Norge*, leter etter svar sammen med den erfarne Donald-forfatteren Olaf Moriarty Solstrand.

- Øyvind Holen, journalist i Dagens Næringslivs fredagsbilag D2, forfatter av fem sakprosa-bøker og én tegneserie
- Olaf Moriarty Solstrand, forfatter av nesten 50 historier til Donald Duck & Co, driver nettstedet Andebyonline.com

Arr.: Oversatte dager

15.15–16.15 AMALIE SKRAM

SPRÅKLIGE FLOKER OG FINSK GRAMMATIKK

Den italienske romanen *Ny finsk grammatikk* handler om språk, hukommelse, kulturelle koder og krig. Boka foregår under andre verdenskrig, og handlingen følger en ung mann som har mistet hukommelsen og prøver å finne tilbake til seg selv ved å reise til Finland, der det antas at han stammer fra. De språklige og kulturelle flokene byr på en endeløs serie av oversettelsesproblemer - den er skrevet på italiensk, handler om finsk språk og kultur og kommer nå på norsk. Forfatteren Diego Marani samtaler med Cathrine Strøm og bokens norske oversetter, Jon Rognlien.

- Diego Marani, skjønnlitterær forfatter og EU-tolk
- Jon Rognlien, litteraturkritiker, forfatter og oversetter
- Cathrine Strøm, litteraturviter, programansvarlig på Deichmanske bibliotek og journalist i Dag og tid og Klassekampens Bokmagasin

Arr.: Det italienske kulturinstitutt/Pax/Oversatte dager

LØRDAG 2. MARS

16.00–16.45 WERGELAND

LOKKALISERING SPESSIAL – TEGNESERIEN ROCKY FRA SVENSK TIL NORSK

Det er ikke helt uvanlig at oversettere velger å overføre originalens persongalleri og handling til hjemlige trakter. Både Nr. 91 Stomperud, Stompa og Fleksnes har fått en slik behandling, men sjelden har et selvbiografisk verk blitt oversatt på denne måten. I 12 år har Dag F. Gravem lokalisert Martin Kellermans tegneserie Rocky fra Sverige og Stockholm til Norge og Oslo. Ved å sammenligne den svenske og norske versjonen av et utvalg striper vil han forsøke å avsløre forskjeller og likheter mellom blant annet språk, kultur og mentalitet i våre to land. Og er Martin/Rocky den samme mannen/hunden oppi det hele?

- Dag F. Gravem, oversetter, skribent og musiker

Arr.: Oversatte dager

16.00–17.00 KJELLEREN

Å OVERSETTE OVERSETTEREN

Da Oliver Møystad oversatte Der freundliche Feind til norsk, kunne den tyske forfatteren se hvilke valg Møystad tok i arbeidet. Ebba D. Drolshagen oversetter nemlig selv fra norsk og kunne dermed bistå i arbeidet. I samtalen mellom dem får vi høre hvordan oversetteren synes det er å jobbe med en forfatter som kan se hva du gjør. For hvordan er det å bli kikket i kortene, og hvordan synes forfatteren det er å bli spurt om råd i oversettelsen av seg selv?

- Ebba Drolshagen, forfatter og oversetter fra norsk, engelsk og dansk til tysk
- Oliver Møystad, oversetter, tolk og ansatt hos NORLA

Arr.: Oversatte dager

LØRDAG 2. MARS

16.30–17.30 AMALIE SKRAM

OVERSETTERE I ALLE LAND, FORMULER DERE!

Møt oversettere fra fem ulike land som alle oversetter fra norsk. Hør deres overraskende betraktninger om hva det vil si å være oversetter, og hvor det kan bringe deg hen! Er du kanskje lei for at morgenkåseriet ble nedlagt? Fortvil ikke, NORLA har tatt saken! Før sommeren utlyste NORLA en kåserikonkurranse i anledning Oversatte dager, og responsen var overveldende. Vi får høre fem av de ti beste bidragene. De andre fem fremføres på fredag. Deltakere:

- Sotiris Souliotis (Hellas): (uten tittel)
- Sarah Koch (Danmark): Om menneskealper og spireahække
- Miluse Jurickova (Tsjekkia): Fra Norge til Tsjekkia - en (omvendt) oppdagelsesferd. Ord fra en sakprosaoversetter
- Cristina Gómez Baggethun (Spania): Å gjengi en forfatters stil i en oversettelse
- Aude Pasquier (Frankrike): Den rene barneleken?

Arr.: NORLA

17.00–23.00 WERGELAND

FESTPROGRAM

Se eget oppslag.

FESTPROGRAM

LØRDAG 2. MARS

17.00–CA. 23.00 WERGELAND

17.00–18.15

UTDELING AV SPRÅKGLEDEPRISEN

I samarbeid med Språkåret 2013 og Språkrådet deler Oversatte dager ut den nystiftede Språkgledeprisen. Vinneren er en person i norsk offentlighet som på kreativt vis bidrar til å spre språkglede og skape begeistring for ulike måter å uttrykke seg på. Møt opp og applauder!

Arr.: Språkrådet, Språkåret, NO og NFF

OVERSATT DUETT

Tre par oversettere må stuntoversette hver sin tekst og fremføre den samtidig, uten å ha sett hverandres løsninger. Blir duetten harmonisk eller disharmonisk? Hvor like – eller ulike – er oversettelsene og tolkningene? Kirsti Vogt leder den lystige kakofoni.

Arr.: Oversatte dager

18.30–20.00

OVER LANDEGRENSENE – TOM EGELAND MØTER SINE OVERSETTERE

Hvordan er det å bli oversatt? Og hvilke utfordringer møter oversetterne av Tom Egelands krimromaner? Møt Tom Egeland i rundebordssamtale med en håndfull av sine egne oversettere: Cristina Gómez Baggethun (spansk), Sotiros Souliotis (gresk), Kari Dickson (engelsk) og Sara Koch (dansk). Dina Roll-Hansen fra NORLA er ordstyrer.

Arr.: NORLA/Oversatte dager

20.30–21.20

MANNEN OG MENINGEN

Steffen Kverneland forteller om halsbrekkende oversetting av biografiske sitater og krangling om ordvalg når man selv blir oversatt. Hør om arbeidsmetodene i oversettelsen av biografiske tegneserier, illustrert med mengder av tegninger!

Arr.: Oversatte dager

OVERSETTELSE FRA ORD TIL TEGNING

Brødrene Nyhus byr på et kvarters festafteninnslag med blokk og penn.

Arr.: Oversatte dager

21.30–ca. 23.00

GOYLEM SPACE KLEZMER

Goylem Space Klezmer gjester igjen Litteraturhuset og setter et fyrrig punktum for Oversatte dager 2013. Bandet har de siste årene navigert seg frem til et unikt musikalsk landskap i brytningene mellom kunstmusikk, klezmer, balkan, midtøstenpop og elektronika.

Spaceklezmer som sjanger kan sees i forlengelsen av 1900-tallets progressive klezmer-tradisjon, som spenner fra den beryktede amerikanske klarinettisten Naftile

Brandvein til John Zorns nyklezmer. Goylem setter sin stolthet i å oppheve grensene mellom tradisjoner, mellom det sakrale og det humoristiske og mellom det musikalsk korrekte og ukorrekte. Bandets fanskare teller mange konvertitter fra leirer hvor verdensmusikk har vært et skjellsord.

Arr.: Oversatte dager

TORSDAG 28. FEBR. OG FREDAG 1. MARS

IKKE GLEM Å BESØKE VERKSTEDROMMET VÅRT MED KONTINUERLIGE UTSTILLINGER I KJELLEREN

PRØV DEG SOM TEKSTER

Syns du det ser lekende lett ut når tekstblokkene glir over tv-skjermen din hjemme i stua? Eller tenker du kanskje ikke over dem? Det ligger faktisk mye arbeid bak underteksten vi leser til daglig. Prøv deg som tekster under kyndig veiledning, og få bedre innblikk i dette viktige, men vanskelige, oversettelsesarbeidet!

Arr.: NAViO

IN TRANSLATION

Kunstneren Saskia Holmkvist jobber med video, performance og stedspecifikke prosjekter i sin kunstneriske undersøkelse av profesjonalisering av språk. I prosessen utforsker hun også hva det innebærer å innta yrkesroller, og hvordan strukturer i språket påvirker politikken i disse rollene.

I forbindelse med en soloutstilling på Henie-Onstad i 2011 laget Saskia installasjonene *In Translation* – der tolkens rolle står i sentrum. Videoinstallasjonene er en del av et større verk om språk og makt.

Arr.: Oversatte dager

TRANSLABORATORIET

Demonstrasjon av ulike ressurser som er nyttige for oversettere i regi av Språkbanken.

Arr.: Språkbanken

ARRANGØRER:

Norsk faglitterær forfatter- og
oversetterforening
Norsk Oversetterforening

SPONSORER:

NORSK KULTURRÅD
Arts Council Norway

FRITT ORD

MEDARRANGØRER:

Artsdatabanken
Det italienske kulturinstitutt
Elo Cultural
EUNIC Norway
Fédération Internationale des Traducteurs (FIT)
Institut français de Norvège
Norges Handelshøyskole
Norsk audiovisuell oversetterforening (NAViO)
Norsk fagoversetterforening (NORFAG)
NRK
Pax forlag
Pelikanen forlag
Prosjektgruppe for seminarserie om juss og klarspråk
Senter for norsk litteratur i utlandet (NORLA)
Språkbanken
Språkrådet
Språkåret
Standard Norge
Tolkeforbundet
Tøy!
Verbum forlag
Universitetet i Oslo
Universitetet i Bergen

DU FINNER MER INFORMASJON PÅ oversattedager.no

URANIENBORGVEIEN

HEGDEHAUGSVEIEN

PARKVEIEN

Slottsparken

Slottet

WERGELANDSVEIEN

Litteratur-
huset

Lorry

Kunsternes
hus